

TEMA DEL DIA

PATRIMONI ■ L'any 2001 es va presentar el Pla director per a la conservació de la Seu i es va rubricar el primer conveni institucional per restaurar la basílica. Les obres que s'han executat des d'aleshores han estat bàsiques per garantir-ne la pervivència

Quinze anys del Pla director que va salvar la Seu de Manresa

► La rehabilitació del temple va viure una empenta cabdal a partir de la presentació del Pla director i de la signatura del primer conveni d'obres

GEMMA CAMPS | MANRESA

■ El 5 d'octubre farà quinze anys que es va presentar oficialment el Pla director de la basílica de la Seu, una eina imprescindible per tenir clares les prioritats per conservar l'edifici més emblemàtic de Manresa a 25 anys de vista. També fa quinze anys del primer conveni institucional (2001-2004) a cinc bandes, que amb la marxa del ministeri de Cultura va passar a quatre (Generalitat, Diputació, Bisbat i Ajuntament) a partir del segon (2005-2008). N'hi ha hagut dos més: 2009-2012 i 2014-2016.

Amb la feina feta fins ara s'ha superat l'equador del Pla director. Malgrat això, les dimensions de la Seu (2.244 m²) continuen fent necessària molta obra i inversió. Cal dir que, abans d'aquest pla, sobretot gràcies a l'empenta de l'associació dels Amics de la Seu, es van fer altres obres al temple pagades per diverses butxaques (Caixa Manresa, CiU, la ciutadania...). Aquestes dues pàgines intenten recollir les actuacions més emblemàtiques dels darrers 40 anys.

Feina pendent

Segons informació facilitada pels Amics de la Seu, entitat que vetlla per la basílica des de fa 45 anys (es va constituir el 22 de maig de l'any 1971), respecte al que s'ha fet fins ara, manca acabar tots els contraforts de la façana sud (la que dona al riu) i els arbotants des del que s'actuarà aquest 2016 fins al cargol de Sant Pere; falta actuar en els terrats de les cobertes del primer nivell, on només se n'han restaurat i impermeabilitzat quatre (enguany se'n farà una més); acabar de restaurar els vitralls del nivell inferior, tot i que en queden molt pocs; restaurar els vitralls dels grans finestrals del nivell superior i les traceries, llevat del que hi ha sobre el portal de Santa Maria; alguns paraments de la façana sud; el campanar sencer, per fora i per dintre, i la caixa de les campanes; part de l'escalinata de la façana principal (la que dona a la plaça de la Reforma) i els tancaaments metàl·lics.

Una altra feina pendent i primordial, en aquest cas per exhibir com mereix el valuós patrimoni

LA XIFRA

4,8 MILIONS D'EUROS

En quinze anys i quatre convenis s'han invertit 4,8 milions d'euros en la restauració de la Seu. En la del claustre de la catedral de Toledo, el Pla Nacional de Catedrals del ministeri de Cultura hi va destinar 6 milions d'euros en tres anys (2008-2010).

guardat al temple, és traslladar el Museu de la Seu a la sala gòtica i restaurar el frontal d'altar florentí brodat en fil d'or (s. XIV).

El mes passat l'Ajuntament va anunciar el nou acord a quatre bandes per a la continuació, aquest 2016, de les obres de restauració de la Seu corresponents al conveni 2014-2016. Malgrat que encara no s'ha fet oficial, aquest diari ha sabut que les quatre administracions implicades han acordat invertir en les obres d'aquest any 60.000 euros cadascuna (240.000 en total), que són els mateixos diners que hi han destinat en les fases anteriors del conveni (2014 i 2015). Acabada la intervenció d'aquest 2016, tornarà la feina feixuga de reeditar el conveni per continuar la restauració del temple.

Primer va ser les esquerdes

Ara per ara, com mostren aquestes dues pàgines, la feina que s'ha fet no ha estat poca cosa. En destaca el reforç executat l'any 2004 per evitar que la Seu s'inclinés perillosament cap al riu. Operacions com aquesta i la redacció del Pla director (que valorava en gairebé 9 milions d'euros el cost total de les actuacions) són, en part, fruit de l'atzar i, també, de la urgència. El Nadal del 1998 la retransmissió de la Missa del Gall a la Seu de Manresa va fer que l'interior de la basílica s'il·luminés més del que ho estava habitualment, la qual cosa va permetre localitzar una esquerda en una volta. Quan es va inspeccionar es va veure que n'hi havia dues. Una a la gàrgola de l'absis i l'altra a tocar el portal de Sant Martí o de la Reforma. Aquesta darrera era especialment greu. Va

ser l'excusa perfecta per posar en marxa la maquinària per garantir la pervivència de la basílica.

A banda de les actuacions lligades a la pedra, també se n'han realitzat altres de tant o més importants relacionades amb la il·luminació interior, al patrimoni que guarda i a l'ordenació de l'entorn del temple gòtic: del parc i la Baixada de la Seu i de la falda del Puigcardener, amb la netja de les construccions que hi havia i la recuperació del camí dels Corals. Un capítol a part mereix la urbanització de la plaça de la Reforma. Els dos murs previstos al capdamunt de la plaça, que tapaven la portalada de la Seu, van portar els de la Seu i la Comissió de Defensa del Patrimoni a impulsar una campanya de recollida de signatures per aturar-ne la construcció. Dins d'aquestes obres, l'escapament del carrer del Puigcardener també va ser molt criticat pels Amics de la Seu ja que era un vial que s'utilitzava com a entrada de servei per fer obres a la basílica.

Imprevistos i accidents

Algunes actuacions les han obligat a imprevistos. Llamps, com el que el 2008 va afectar un contrafort i va inutilitzar la megafonia i una part de la instal·lació elèctrica. Corcs, que el 2011 van obligar a fer una actuació urgent per eliminar-los de la imatge de la Mare de Déu de l'Alba. Ventades, que el 2013 van malmetre tapes de ceràmica de la coberta catalana. Altres s'han fet per accidents desgraciats, com l'incendi provocat el 2012 per l'ofrena de ciris per Santa Lúcia. Centenars de ciris (aquell dia se n'havien ofert 3.730) van quedar cremant tota la nit i van causar un foc que va afectar el claustre, on es fa l'ofrena, i va destrossar el sepulcre barroc del canonge Mulet, que es va haver de restaurar i es va canviar d'emplaçament.

Algunes obres a la Seu han anat acompanyades d'excavacions arqueològiques. Se n'han fet davant de l'escalinata de la Seu; a l'absidiola lateral romànica nord; a l'arc de la Seu, vora la façana sud; a la Baixada de la Seu; a l'espai dels sotaclaustres; a la capella dels Favets i al parc de la Seu, vora la muralla.

La Seu des de l'estació de la Renfe

LES OBRES A LA BASÍLICA

Restauració de dos contraforts i trams de mur del portal de Sant Antoni i de la barana i corredor perimetral de la coberta superior de la Seu (2005)

Restauració de la coberta superior de la Seu i reforç general de l'estructura de l'edifici, que es relliga des de les cobertes amb una ànima d'acer que s'introdueix en els contraforts i acaba a 11 metres de profunditat (2004)

Reparació urgent d'un arc de creueria del darrer tram de la nau central i restauració d'un vitrall (1999)
Intervenció a l'absis per tractar dos arcs trencats i una esquerda. Restauració de la clau de volta (2000)
Restauració de tres contraforts i paraments de l'absis i d'un tram del mur del nivell superior (2002)
Restauració de tres contraforts de l'absis i dos contraforts laterals (2003)

Restauració del cargol de Sant Pere (1984)

Restauració dels finestrals de la capella del canonge Mulet i de la Puríssima i dels vitralls corresponents, i d'una part dels murs que els emmarquen (2014)

Restauració dels contraforts situats a esquerra i dreta de la capella de la Puríssima fins a l'altura de la coberta inferior i, en el cas del situat a l'esquerra de la capella, fins a la coberta superior, inclosos els arbotants. S'han fet noves tres gàrgoles i quatre magolles (2015)

Es faran aquest 2016: restauració d'un contrafort i arbotant doble i impermeabilització d'un terrat

Foto des de la Baixada de la Seu

Renovació del sistema de campanes (1974)

Restauració del vitrall situat per sobre del portal de Santa Maria (2003)

Intervenció al claustre, sotaclaustre i capella dels Favets (1993)

Restauració del portal de Santa Maria (1994)

Restauració de la sala gòtica i del passadís adjacent que la comunica amb el claustre (2010)

Vista per la banda de la plaça de la Reforma

Impermeabilització i pavimentació de la terrassa de l'atri, a la façana de la Reforma (1982)

Renovació de la coberta de la capella del Santíssim (1982)

Restauració de la rosassa (2006)

Restauració de tota la façana que dona a la Reforma de la balconada en avall, inclòs l'atri, les parets i la part alta de l'escalinata (2012)

Restauració del baptisteri de dalt a baix, col·locació d'uns vitralls nous i restauració dels contraforts més immediats (2008)

ALTRES ACTUACIONS

► Nova imatge de la Mare de Déu de l'Alba (1980)

► Restauració de l'altar-tabernacle de la cripta dels Cossos Sants (1982)

► Restauració del retaule gòtic de la Santíssima Trinitat (1984)

► Restauració de dos vitralls (1990)
► Reordenació de l'entorn de la Seu i creació del parc de la Seu (1995)

► Restauració del vitrall inferior de la capella del retaule del Sant Esperit (1999)

► Construcció d'una rampa d'accés a la basílica per la porta que hi entra des del claustre (2005)

► Inauguració de la primera fase d'il·luminació interior (2007)

► Inauguració de la segona fase d'il·luminació interior (2009)

► Inauguració de la tercera fase d'il·luminació interior (2010)

► Restauració del Crist romànic (s. XII) i d'una sacra (s. XVII). El Crist s'exposa en una vitrina a mida per protegir-lo de la humitat i dels corcs (2013)

► Restauració del claustre (2013) malmès per l'incendi produït per l'ofrena a Santa Lúcia del 2012

► Restauració de la sepultura del canonge Mulet (2014) que va destrossar l'incendi de Santa Lúcia del 2012, i reubicació dins la Seu

► Canvi de les agulles, eix i motor del rellotge del campanar (2014)

► Neteja a fons i restauració de les cobertes de plata de les arquetes-reliquiari dels Cossos Sants (2015)